

SEMINÁR DOKTORANDOV PARTNERSKÝCH FAKÚLT VO VIEDNI

V dňoch od 30. septembra do 2. októbra 2026 sa na Evanjelickej teologickej fakulte Univerzity vo Viedni uskutočnil medzinárodný doktorandský seminár v oblasti biblických štúdií. Podieľali sa na ňom sesterské teologické fakulty z Viedne, Prahy a Bratislavy. Podujatie s názvom „New Developments in Hebrew Bible Scholarship“ nadviazalo na viacročnú tradíciu spolupráce medzi partnerskými pracoviskami, do ktorej sa organizačne pod vedením doc. Dávida Benku už niekoľko rokov aktívne zapája aj Evanjelická bohoslovecká fakulta UK (EBF UK).

Hlavným cieľom seminára bolo vytvoriť priestor pre vzájomné stretnutie doktorandiek, doktorandov a vyučujúcich, prezentáciu rozpracovaných dizertačných projektov a odbornú diskusiu o aktuálnych otázkach biblického výskumu. Predstavené témy sa týkali starozmluvnej aj novozmluvnej exegézy, teológie, biblickej antropológie, prorockých textov, múdroslovnej literatúry, ako aj využitia moderných digitálnych nástrojov v biblickom bádani. Seminár tak opäť ukázal dôležitosť medzinárodnej spolupráce a poskytol doktorandom a doktorandkám jedinečnú príležitosť konfrontovať svoje výskumné projekty s kolegami a odborníkmi z partnerských fakúlt.

Za EBF UK vystúpil doktorand Branislav Ďurica, ktorý predstavil svoj dizertačný projekt s názvom „Motifs of Wisdom in Paul's Understanding of Christ in 1 Cor 1–2“.

Ďalší ročník doktorandského seminára sa uskutoční začiatkom akademického roka 2027/2028 v Bratislave.

Slovo v poézii a službe

SPOMÍNAME NA DARINU BANCÍKOVÚ

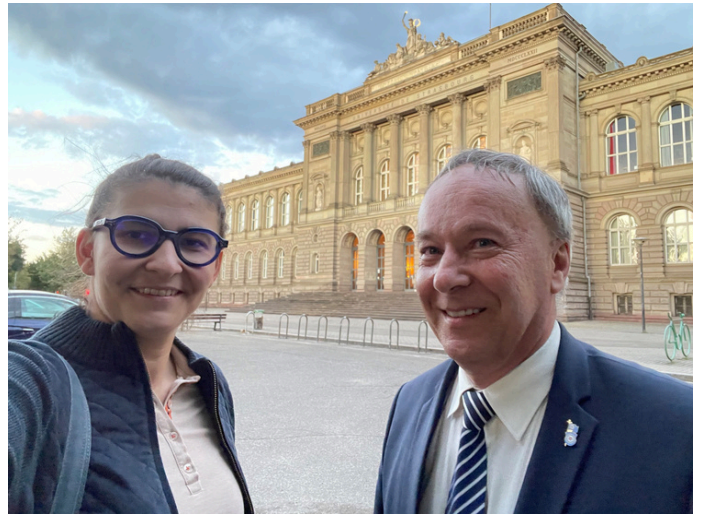
EBF UK v Bratislave mala zastúpenie aj na dvoch spomienkových podujatiach pri príležitosti 75. výročia ordinácie žien za farárky u nás, a to na Konferencii evanjelických teologičiek v Sliachi 13. júla a na podujatí Slovo v poézii a službe v Modre-Kráľovej 23. augusta. Prednášala na nich doc. Sidonia Horňanová o biblicko-teologických východiskách ordinácie žien za farárky. Spomienkové podujatie na Darinu Bancíkovú, prvú ženu-farárku u nás, sa rozšíri aj na pôdu fakulty. Jednak prostredníctvom dokumentárneho filmu Slovenskej televízie o Darine Bancíkovej z cyklu Profily (1994), z archívu STVR, ako aj prednáškou doc. Horňanovej, ktorá Darinu Bancíkovú osobne poznala zo študentských čias, keď u nej v roku 1993 absolvovala študentskú teologickú prax vo Veľkom Lome.

HYMNOLOGICKÁ KONFERENCIA IAH V ŠTRASBURGU: PROJEKT TEPALIT NA MEDZINÁRODNEJ SCÉNE

Prvý septembrový týždeň sa v Štrasburgu konala bienálna konferencia *Internationale Arbeitsgemeinschaft für Hymnologie (IAH) Hymn research today. Written sources – digital possibilities – new perspectives*. Na konferencii sa stretli odborníci na výskum duchovnej piesne z celej Európy. Zástupcovia našej fakulty doc. Miloš Klátik a Dr. Adriana Sekelská na nej prvýkrát pred medzinárodným odborným publikom predstavili projekt APVV-24-0484 (TEPALIT).

Príspevok *Digitization and Popularization of Hymnological and Liturgical Sources in Slovakia as a Foundation for Future Research* priblížil, ako projekt sprístupňuje teologické, liturgické a hymnologické pramene zo slovenského nekatolíckeho prostredia 16. – 18. storočia. Ide o tlačené a rukopisné kancionály, agendy, modlitebné knihy a katechizmy. Ich digitalizácia a spracovanie v online databáze vytvárajú základ pre ďalší teologický, porovnávaci aj počítačovo podporovaný výskum.

Konferencia priniesla aj konkrétne výsledky pre ďalšiu prácu. Nadviazali sme kontakty s Univerzitou v Štrasburgu a s Univerzitou v Mainzi so zámerom spolupracovať na budovaní databázy. Ak sa spolupráca podarí, slovenské pramene sa dostanú do širšieho európskeho výskumného kontextu.

PO STOPÁCH MORAVSKÝCH MISIONÁROV: VÝSKUMNÝ POBYT V GRÓNSKU

Grónsko patrí k najviac evanjelickým krajinám sveta. K evanjelickej cirkvi sa hlási 96 % obyvateľov ostrova. Tento stav je výsledkom intenzívnej misijnej činnosti v 18. storočí. V roku 1721 pricestoval na ostrov luteránsky farár Hans Egede, ktorého si Gróňania dodnes pripomínajú ako „apoštola Grónska“. O dvanásť rokov neskôr, v roku 1733, k nemu pribudli misionári Jednoty bratskej z Ochranova (Herrnhutu). Neďaleko dnešného Nuuku založili stanicu Nový Ochranov a ich pôsobenie výrazne poznačilo duchovný a hudobný život grónskych kresťanov.

Práve tejto téme sa venoval výskumný pobyt doc. Miloša Klátika a Dr. Adrian Sekelskej z EBF UK. Uskutočnil sa koncom mája 2026 v Nuuku, hlavnom meste Grónska. Pobyt bol súčasťou projektu APVV-24-0484 Teologická paradigma liturgických a hymnologických prameňov v protestantskom prostredí strednej Európy. Grónska misia Jednoty bratskej v ňom slúži ako prípadová štúdia. Ukazuje, ako sa stredoeurópska duchovná a hymnologická tradícia preniesla do úplne odlišného kultúrneho prostredia a ako v ňom zakorenila. Navštívili Grónsky národný archív (Nunatta Allagaateqarfia). Zaujímali ich pramene k pôsobeniu misie Jednoty bratskej a k vývoju cirkevného a hudobného života na ostrove.

Na Ilisimatusarfik – Grónskej univerzite naši výskumníci predniesli prednášky o vieroučných základoch Jednoty bratskej a o moravskej hymnografii. Hovorili aj o jej editorskej činnosti v 18. a 19. storočí a o nadnárodnej identite, ktorá túto tradíciu charakterizovala. Súčasťou pobytu bolo aj stretnutie s grónskou biskupkou Paneeraq Siegstad Munk. Po službách Božích nasledoval rozhovor s miestnym farárom o tom, ako dedičstvo misii žije v súčasnom cirkevnom živote Grónska.

Pobyt otvoril priestor pre ďalšiu spoluprácu a priniesol cenný materiál pre pokračovanie projektu.

KEĎ UMENIE NESIE PAMÄŤ: „VÄZEŇ Č. 10267“

30. septembra sa na pietnom mieste obetí holokaustu v Modre-Kráľovej Zelený les uskutočnila vernisáž výstavy s názvom „Väzeň č. 10267“, ktorá predstavuje obrazové svedectvo z koncentračného tábora z tvorby Jozefa Bergera, evanjelického farára, dekana teologickej fakulty (1958 – 1960), politického väzňa v koncentračných táboroch v Osvienčime a Dachau. Súčasťou podujatia bol tiež koncert židovskej hudby v podaní Anežky Kara quartet a Karin Sarkisjan. Príhovory predniesli riaditeľ Múzea SNP v B. Bystrici, ktoré poskytlo Bergerovu tvorbu zo svojich digitálnych zbierok, židovský rabín Michail Kapustin a profesor Imrich Peres za EBF UK v Bratislave, kde plánujeme výskum osobnosti a teológie Jozefa Bergera s jeho obrazovým svedectvom rozšíriť. Podujatie iniciovala a organizačne pripravila doc. Sidonia Horňanová, vedúca Katedry Starej zmluvy, farárka CZ Modra-Kráľová a predsedníčka OZ „Pol'né l'alie“ v Modre-Kráľovej.

STEGEMANNOVA KNIŽNICA VO FONDE EBF UK

EBF UK získala do svojho knižničného fondu vzácny dar. Významná časť osobnej knižnice a pozostalosti uznávaného teológa prof. Dr. Ekkeharda W. Stegemanna sa stala súčasťou akademického zázemia fakulty, čím študentom aj vedeckým pracovníkom otvára dvere k špičkovej odbornej literatúre.

Ekkehard W. Stegemann (1945 – 2021) bol dlhoročným profesorom Novej zmluvy na Univerzite v Bazileji, ktorý sa zasadzoval za dobré vzťahy medzi židovstvom a kresťanstvom, proti antisemitizmu a antijudaizmu. Vo svete teológie sa zapísal ako mimoriadne vplyvný bádateľ, ktorý sa špecializoval najmä na sociálne dejiny raného kresťanstva. Spolu so svojím bratom-dvojčaťom Wolfgangom Stegemannom patril k zakladateľom sociálno-vedeckej exegézy Novej zmluvy. Prispel k novému pohľadu na apoštola Pavla v kontexte židovského sveta. Snažil sa prekonávať stáročné teologické predsudky.

Osobná knižnica prof. Stegemanna predstavuje komplexnú zbierku teologickej, historickej a judaistickej literatúry v počte niekoľkých stoviek exemplárov. Naša knižnica získala odborné publikácie, komentáre a cudzojazyčnú literatúru (predovšetkým v nemčine), ktorá je na Slovensku ťažko dostupná.

Diela pokrývajú kľúčové témy Novej zmluvy, sociálnej histórie, judaizmu a ďalších teologických oblastí, čo poskytuje skvelé zázemie pre záverečné práce a vedecké projekty. Samotný dar nie je len materiálnej povahy, ale je aj vyjadrením spolupatričnosti a medzinárodného prepojenia európskej teologickej komunity. Veríme, že Stegemannovo celoživotné úsilie a vášeň pre teológiu osloví aj nové generácie slovenských študentov.

V súčasnej dobe už máme skatalogizovaných viac ako 70 % Stegemannovej knižnice, takže čoskoro bude dostupná pre našich čitateľov v plnom rozsahu vo vyčlenenom priestore. Každá z kníh je označená svojou vlastnou špecifickou signatúrou a zelenou pečiatkou ex libris prof. Stegemanna.

SPOLOK J. M. HURBANA

Aj tento rok plánujú študenti v rámci Spolku J. M. Hurbana pokračovať vo svojej činnosti. Ako povedali: „*vidíme zmysel v budovaní spoločenstva na fakulte medzi študentmi, ale aj učiteľmi, či priateľmi našej fakulty*“. Tento semester sa môžete tešiť na dve väčšie podujatia. Prvým z nich je Lutherfest, ktorý sa bude konať 4. novembra 2026. Sledujte nástenku spolku a sociálne siete, kde onedlho pribudne pozvánka s možnosťou prihlásenia sa. Druhým podujatím bude Vianočný večer - ideálna príležitosť užiť si spoločný oddychový čas pred Vianocami pri príjemnom posedení. Tešíme sa na to, čo nám tento semester prinesie!

LETNÁ PRAX V SRBSKU

V dňoch 2. – 19. augusta sa študent teológie Leoš Grandtner zúčastnil letnej praxe v Slovenskej evanjelickej a. v. cirkvi v Srbsku, v cirkevnom zbore Nový Sad pod vedením zborového farára Branislava Kulíka. Ponuka bola zabezpečená v spolupráci s EBF UK a študent mal možnosť pomôcť pri vykonávaní služieb Božích, stretnutí detí a mládeže, biblických hodín, oltárnych krúžkoch žien, rôznych kazuálií a administratívnej činnosti zboru. Počas pobytu mal zabezpečené ubytovanie na biskupskom úrade, dotáciu na stravovanie a hlavne možnosť spoznať život vojvodinských evanjelikov v niekoľkých tamojších zboroch a poslúžiť im svojimi darmi. Ak máte záujem o letnú prax v zbore Slovenskej evanjelickej a. v. cirkvi v Srbsku nasledovné leto, ozvite sa u brata spirituála!

LETO V CIRKEVNOM ZBORE LEBANON LUTHERAN CHURCH

Toto leto mohla študentka Viktória Balážová vďaka programu Slovak Immersion, organizovanému Slovenskou Synodou Sion (USA) stráviť v mestečku Whitehall v Michigane. Viktória bola v cirkevnom zbore Lebanon Lutheran Church a jej mentorom bol Douglas Ogden. Bolo to obrovské požehnanie a veľká výzva kvôli rozdielnosti kultúry, tradícií a fungovania zboru ako takého. Slovom samotnej Viktórie „Zažila som tam veľa rozličných situácií, s ktorými bolo potrebné sa popasovať, no mala som oporu v ľuďoch naokolo. Odniesla som si veľa nových skúseností, zručností, myšlienok a hlavne lásky zo vzťahov, ktoré som si tam vytvorila.“

PRVÉ AKADEMICKÉ SLUŽBY BOŽIE

Dňa 23. septembra sme s vďakou Bohu mali možnosť otvoriť tohtoročný bohoslužobný život na našej fakulte spoločnými akademickými službami Božími. Na prvých akademických službách Božích kázňou slova Božieho a liturgiou Večere Pánovej poslúžil prodekan doc. Dávid Benka a liturgiu viedol študent 3. ročníka Marian Beréni. Nech Trojjediný Boh požehná aj tento akademický rok na našej fakulte a daruje ako študentom, tak aj vyučujúcim a zamestnancom fakulty hodne múdrosti, trpezlivosti a vzájomného porozumenia. Soli Deo Gloria!

ORIENTAČNÝ KURZ

Nový akademický rok - noví prváci! V dňoch od 11. do 13. septembra sa na našej Alma mater tradične uskutočnil orientačný kurz, na ktorom sme privítali našich nových prvákov. Tento rok sa na orientačnom kurze zúčastnilo až 14 prvákov, a to nielen zo Slovenska, ale aj zo Srbska a Ruska! Program kurzu tvorili ranné a večerné stíšenia, predstavenie študijného programu, ako i ďalšie spoločné a duchovné aktivity, ktoré boli zamerané na predstavenie duchovného a spoločenského života v Teologickom domove ECAV pri EBF UK. Na orientačnom kurze sa zúčastnili aj študenti vyšších ročníkov, ktorí sa v nedeľu pripojili aj k službám Božím v evanjelickom kostole v Petržalke, ktoré viedol brat spirituál Ivan Belanji, PhD. Prváci, vitajte!